

IZVANUGOVORNA ODGOVORNOST ZA TJELESNU OZLJEDU RONIOCA – ISKLJUČIVA ODGOVORNOST OŠTEĆENOG

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Presuda br. Rev x 791/11-2 od 7. prosinca 2011.

Vijeće: Davorka Lukanović Ivanišević, predsjednica vijeća; mr. sc. Jadranko Jug, član vijeća; Đuro Sessa, član vijeća i sudac izvjestitelj; Mirjana Magud, članica vijeća; Damir Kontrec, član vijeća

Oštećeni je isključivo odgovoran za štetu nastalu naletom plovila na njega jer je ronio na plovnom putu i nije bio propisno obilježen plutačom.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu štete. U tužbi je istaknuo kako je kao kupac (ronioc) ozlijeđen u naletu brodice. Tijekom postupka pred prvostupajnskim sudom utvrđeno je da je do ozljeđivanja tužitelja došlo kada je kao kupac izranjao iz mora u prirodnom kanalu između lukobrana i otočića L. (pokraj otoka R.) na mjestu koje se nalazi 40 m od ulaza u lučicu, oko 10 m od linije lukobrana i 60 m od otočića L. Na mjestu naleta brodice na tužitelja nije dopušteno ronjenje i plivanje. Tužitelj nije bio propisno obilježen plutačom kao ronioc te nije imao dozvolu za ronjenje i plivanje na mjestu štetnog događaja. Na tužitelja je na mjestu koje se isključivo koristi za plovidbu naletjela brodica tipa katamaran oznake... pod imenom M. D. vlasnika M. Š.

Presudom Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Pn-2336/07 od 25. rujna 2009., odbijen je tužitelj sa zahtjevom za isplatu 132.640,00 kuna s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama. Presudom Županijskog suda u Zagrebu, poslovni broj Gžn-1410/10-2 od 15. veljače 2011., odbijena je žalba tužitelja i potvrđena presuda suda prvog stupnja. Reviziju je izjavio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Vrhovni sud Republike Hrvatske (u nastavku: VSRH) odlučio je da revizija nije osnovana. Ispitao je pobijanu presudu u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom u granicama razloga određeno navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. Zakona o parničnom postupku (*Narodne novine*, br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 84/2008 i 96/2008; u nastavku: ZPP) u skladu s odredbom čl. 392.a ZPP-a u vezi s čl. 52. st. 4. i čl. 53. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (*Narodne novine*, br. 84/2008; u nastavku:

ZID ZPP/08) jer je odluka suda drugog stupnja donesena nakon stupanja na snagu ZID ZPP-a/08.

VSRH je utvrdio da sud drugog stupnja nije počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer odluka suda drugog stupnja sadržava jasne i razumljive razloge koji se mogu ispitati i koji odgovaraju stanju spisa te sadržaju isprava i zapisnika u spisu. Prigovori u vezi s činjeničnim utvrđenjem sudova nižeg stupnja nisu dopušteni u revizijskoj fazi postupka u skladu s odredbom čl. 385. ZPP-a, pa ih VSRH nije razmatrao.

Odredbom čl. 63. Pravilnika o održavanju reda u lukama i pristaništima te na ostalim dijelovima obalnog mora i unutrašnjim plovnim putovima (*Narodne novine*, br. 23/1975, 31/1984, 10/1989 i 18/1990; u nastavku: Pravilnik), koji se primjenjuje u skladu s odredbom čl. 1048. Pomorskog zakonika (u nastavku: PZ), propisano je da je bez odobrenja kapetanije zabranjeno kupanje i plivanje u sportskim lukama i drugim lučicama, uskim vodenim prolazima i kanalima u kojima se obavlja plovidba. Odredbom čl. 59. st. 2. Pravilnika propisano je da brodovi, motorni čamci i jedrilice mogu ploviti i na manjim udaljenostima od obale ako to zahtijeva konfiguracija plovnog puta, ali su pri tome dužni smanjiti brzinu u tolikoj mjeri da mogu lako i brzo izvršiti manevar skretanja i zaustavljanja. Odredbom čl. 836. st. 1. PZ-a propisano je da za smrt i tjelesne ozljede kupaća i drugih osoba u moru koje prouzroči brod odgovara vlasnik broda i brodar te osoba koja u trenutku događaja upravlja brodom. Ako je smrt ili tjelesna ozljeda uzrokovana u lukama, na prilazima luka, na uobičajenim plovnim putovima, na području koje se isključivo koristi za sportsku i sličnu plovidbu (kao što su veslačke i jedriličarske regate, skijanje i sl.) i na području udaljenom više od 150 m od obale, a nije riječ o području u kojem su zabranjeni pojedini načini ili sredstva plovidbe, te smrt, odnosno tjelesna ozljeda nije nastupila tijekom obavljanja zabranjenog načina ili zabranjenim sredstvima plovidbe, navedene osobe odgovaraju ako se dokaže da je brod kriv za smrt, odnosno tjelesnu ozljedu (čl. 836. st. 1. t. 3. PZ-a).

U obrazloženju odluke VSRH je istaknuo da je u postupku utvrđeno da je do ozljeđivanja tužitelja došlo na plovnom putu, pa osiguratelj kao tuženik u sporu umjesto vlasnika broda odgovara po načelu dokazane krivnje, tj. teret dokaza da je tuženik kriv za štetni događaj leži na tužitelju. Međutim, tužitelj u postupku nije dokazao da je tuženik kriv za nastanak štetnog događaja. Iz utvrđenih činjenica, s obzirom na mjesto pomorske nesreće i postupanje tužitelja, nameće se posve suprotan zaključak, a to je da je za štetu odgovoran sam tužitelj jer se kupao i ronio na nedozvoljenom mjestu te pri tome nije bio vidljivo obilježen

kao ronilac na dah. Zbog toga su, prema mišljenju VSRH-a, sudovi nižeg stupnja pravilnom primjenom navedenih citiranih odredbi PZ-a i citiranog podzakonskog akta odbili tužbeni zahtjev. Stoga je VSRH reviziju tužitelja odbio primjenom čl. 393. ZPP-a.

Dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju
Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Summary:

NON-CONTRACTUAL LIABILITY FOR LOSS OF LIFE AND PERSONAL INJURY TO THE DIVER: SOLE LIABILITY OF THE INJURED PERSON

Supreme Court of the Republic of Croatia
Rev x 791/11-2, 7 December 2011

The claimant who was diving in a navigable waterway and was not appropriately marked with a buoy is solely liable for the personal injury to himself.